

СУЧАСНІ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ У ЩОДЕННІЙ РОБОТІ ЛОГОПЕДА

Олена Літвінова,
вчитель-логопед
середньої загальноосвітньої школи № 50
Святошинського району м.Києва
E-mail: litwinowa.alena1986@gmail.com

Зростання темпів цифровізації освіти зумовлює потребу у впровадженні інноваційних інструментів у логопедичну практику. Особливої актуальності це питання набуває в умовах інклюзивного навчання, де логопед має забезпечити індивідуальний підхід до дитини з особливими освітніми потребами, використовуючи сучасні, зручні та ефективні засоби. Сучасний логопед має змогу поєднувати класичні методики з цифровими інструментами, створюючи більш ефективне, динамічне та захопливе освітнє середовище. Просте, але грамотне впровадження цифрових ресурсів, дозволяє зробити заняття індивідуальними, інтерактивними й доступними як у кабінеті, так і дистанційно. Ці ресурси виконують роль помічників у діагностиці, плануванні занять, комунікації з батьками, створенні матеріалів та самоосвіті [1]; [2].

Метою цієї статті є аналіз інтернет-ресурсів, які можуть слугувати логопедам засобами для підвищення ефективності професійної діяльності, а також виявлення переваг і викликів, пов'язаних з їх використанням.

Типи інтернет-ресурсів для логопеда:

1. Освітні та наукові платформи. Логопеди все частіше звертаються до платформ «На урок», «Всеосвіта», Prometheus, які пропонують онлайн-курси, сертифіковані навчальні програми та вебінари з актуальних питань логопедії, інклюзії та НУШ [4].

2. Цифрові бібліотеки, зокрема Google Scholar та електронна бібліотека НПУ імені М. П. Драгоманова, дають змогу оперативно ознайомлюватися з результатами новітніх досліджень [3].

3. Сучасні онлайн-сервіси, як-от Wordwall, LearningApps, Canva та Genially, широко застосовуються для створення інтерактивних вправ і візуальних дидактичних матеріалів, які відповідають принципам індивідуалізації навчання [2]. Вони є зручними для реалізації диференційованого підходу до дітей з мовленнєвими порушеннями.

За допомогою генератора «Прописи» можна створити прописи, що допоможуть дитині попрактикуватись у написанні літер, слів або словосполучень. Перевагою генератора є можливість створення завдань саме з тими літерами чи словами, вивчення або закріплення яких необхідно дитині.

4. Штучний інтелект в освіті дозволяє адаптувати навчальні матеріали до потреб кожної дитини. Завдяки алгоритмам інтерактивного навчання ШІ може допомогти дітям з порушеннями мовлення отримати необхідну підтримку. Щоб поставити задачі ШІ, потрібно правильно писати промт. А для цього необхідно чітко формулювати свої думки та граматично правильно будувати речення. ChatGPT може бути своєрідним «тренером» з читання або письма. Він здатен пропонувати слова, пояснювати значення, ставити питання до тексту, покращуючи його розуміння, і підтримуючи комунікацію. Використання штучного інтелекту в освіті піднімає питання конфіденційності даних. Важливо забезпечити конфіденційність інформації про дітей, а алгоритми навчання зробити більш надійними та етичними.

5. Засоби для дистанційної роботи. Платформи Zoom, Google Meet, Google Classroom стали незамінними для дистанційної логопедичної роботи, особливо в період пандемії та в роботі з дітьми, які перебувають на індивідуальній формі навчання [7].

Переваги цифрових інструментів:

- доступ до навчальних матеріалів у будь-який час;
- підвищення мотивації дитини до занять (особливо в ігровому форматі);
- зручність комунікації з родиною [4];
- можливість адаптації вправ до конкретних мовленнєвих порушень [1].

Ризики цифрових інструментів:

- не всі ресурси мають наукову верифікацію;
- цифрова втома в дітей із сенсорними або нейропсихологічними порушеннями;
- потреба у технічному оснащенні (інтернет, гаджети), що не завжди доступне в сільських школах [2].

Використання інтернет-ресурсів є ефективним засобом модернізації логопедичної практики в умовах інклюзивного навчання. Успішна інтеграція цифрових технологій залежить від професійної підготовки логопеда, вміння критично оцінювати ресурси та адаптувати їх до потреб конкретної дитини. Доцільним є створення національного банку верифікованих цифрових логопедичних ресурсів на державному рівні.

Список використаної літератури:

1. Воробйова С. В. Інноваційні технології в логопедичній роботі. *Логопедія: науково-методичний журнал*. 2020. № 1. С. 12–17.
2. Лисенко О. І., Лобур Н. В. Цифрові технології в інклюзивному освітньому середовищі. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2021. Т. 81, № 1. С. 122–132.
3. Чепелєва Н. В. Можливості використання онлайн-ресурсів у логопедичній практиці. *Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Педагогічні науки*. 2022. № 28. С. 88–95.

4. Ткаченко Т. О. Сучасні цифрові інструменти для логопедичної роботи з дітьми з ООП. *Інклюзивна освіта: виклики та перспективи*. – Київ: ІППО КУ імені Бориса Грінченка, 2023. С. 45–50.
5. Національна платформа цифрової грамотності. *Дія.Освіта*. URL: <https://osvita.diiia.gov.ua> (дата звернення: 27.05.2025).
6. Всеосвіта: платформа для вчителів і логопедів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <https://vseosvita.ua> (дата звернення: 27.05.2025).
7. American Speech-Language-Hearing Association (ASHA). Telepractice Resources URL: <https://www.asha.org/Practice-Portal/Professional-Issues/Telepractice/> (дата звернення: 27.05.2025).